

Деревйова В.С.
студентка 2-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДОБРОПОРЯДНА РЕПУТАЦІЯ ТА ЧЕСНІСТЬ ЯК ОДИН З ПРИНЦИПІВ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Основні етичні принципи діяльності адвоката України закріплені в Правилах адвокатської етики (далі – Правила). Принципи, які містяться в Правилах, не лише слугують орієнтиром для адвоката у спрямуванні своєї діяльності, а й є обов'язковими для виконання усіма адвокатами та згідно із п.3 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» порушення правил адвокатської етики є дисциплінарним проступком, що є підставою притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності [1].

Одним із принципів, який був об'єктом дискусій та обговорень досить тривалий час, є принцип чесності та добросовісності. Вперше він був закріплений у ст. 11 Правил адвокатської етики 1999 р. Редакції Правил 2012 р. та 2017 р. закріплення принципу «чесність та добросовісність» серед основних принципів не передбачали [2].

Проте 15 лютого 2019 р. відбувся V з'їзд адвокатів України, на якому було прийнято рішення про доповнення Правил статтею 12.1 «Чесність та добросовісна репутація». Тобто даний принцип знову є зазначеним у переліку основних принципів адвокатської етики.

Думки щодо закріплення вищезазначеного принципу в адвокатів були розбіжними. Деякі адвокати зауважували, що даний принцип не потребує закріплення, адже він діє і без його закріплення у нормативно-правовому акті серед основних принципів. Дехто вважав, що «чесність та добросовісність» це суб'єктивні поняття і тому кожен адвокат буде розуміти цей принцип по-своєму та встановлювати для себе певні межі дозволеного і через це зможуть виникнути труднощі щодо дисциплінарної відповідальності адвокатів за порушення даного принципу.

Однак 96 делегатів зі 181, тобто більша частина присутніх, підтримали ідею щодо повернення принципу «Чесність та добросовісна репутація».

На моє особисте переконання, прийняття рішення щодо закріплення цього принципу у Правилах було необхідним.

По-перше, даний принцип визнаний базовим та основоположним міжнародним співтовариством. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства 1988 р. у п. 2.2 закріплює принцип «Довіра та особиста порядність»: «Довірічі відносини між адвокатом та клієнтом можуть виникнути лише у разі відсутності в останнього сумнівів щодо чесності і сумлінності адвоката» [3].

Також слід зазначити, що оскільки Національна асоціація адвокатів України співпрацює з такими міжнародними партнерами як Міжнародна асоціація адвокатів (IBA), Рада Асоціації Адвокатів та Товариств Юристів Європи (CCBE) й українські адвокати постійно приєднуються до даних міжнародних професійних організацій, то рівень їх моральності та етичності повинен відповідати міжнародному стандарту.

По-друге, адвокат, що діє від імені інституту адвокатури – це не лише професіонал в юриспруденції, але й особа, яка є втіленням високоморальних якостей, чесність та добропорядність серед яких займає не останнє місце.

Принцип чесності та добропорядності у діяльності адвоката повинен дотримуватись в першу чергу у його відносинах з клієнтом. Адвокат жодним чином не повинен вводити клієнта в обман. Це стосується насамперед інформування клієнта про стан та перспективу розвитку справи.

Слід зазначити, що цей принцип впливає на відносини між адвокатами та органами адвокатського самоврядування. Адвокат зобов'язаний надавати достовірну інформацію до Єдиного реєстру адвокатів України та членам органів адвокатського самоврядування [4].

Також згідно зі ст. 44 Правил адвокатської етики, яка є в редакції згідно з рішенням З'їзду адвокатів України від 15 лютого 2019 р., «під час здійснення професійної діяльності в суді адвокат повинен бути добропорядним, поводити себе чесно та гідно, стверджуючи повагу до адвокатської професії» [5].

Підсумовуючи все вище сказане, доходимо висновку, що принцип чесності та добропорядності слугує критерієм оцінки етичності поведінки адвоката з боку національної та міжнародної громадськості. Дотримання цього принципу адвокатом у своїй професійній діяльності та його закріплення у Правилах адвокатської етики, як підтвердження прозорості діяльності інституту адвокатури, є обов'язковим.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України № 5076-VI від 05. 07. 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/conv#Text>.
2. Бакаянова Н. М. Чесність та добропорядна репутація адвоката. 2019. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12061/Bakaianova%20Visnik%20adv.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
3. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства. Кодекс ЄС, Міжнародний документ від 01.10.1988 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343#Text.
4. Вилков С. В. Орієнтир на добропорядність. *Вісник одеської адвокатури*. Спеціальний випуск: Адвокатська етика. Одеса, 2019. с. 25.
5. Редакція Правил адвокатської етики: Зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України від 15.02.2019 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2019-03-15-pravila-2019_5cb72d3191e0e.pdf.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Деменчук Марина Олександрівна**

Дериш М.Ю.

студентка 1-го курсу магістратури факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія»

АДВОКАТСЬКА ЕТИКА У ВІРТУАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ

Одним з небагатьох інститутів суспільства, який на даний момент ще користується повагою серед українців є адвокатура, діяльність якої спрямована на захист прав та інтересів людей. Тому стандарти професійної діяльності адвокатів, їх авторитет та поведінка як при здійсненні своїх обов'язків, так і в особистому житті мають важливе значення для ствердження інституту адвокатури у цілому.

Так, як сьогодні практично кожен є активним користувачем Інтернету, юридична сфера не є виключенням. Тому особливість та новизна адвокатської діяльності є здійснення її саме у віртуальному просторі. Тут адвокати починають вести свій блог, сторінку в Instagram, канал на Youtube, проводять юридичні консультації, надають свою експертну думку з того чи іншого питання. У зв'язку з широким використанням соціальних мереж виникло питання правил їх використання, зокрема адвокатами, які мають особливий статус у нашому суспільстві і як наслідок дотримання ними етики під час використання мережі Інтернет є надзвичайно важливим.

Саме тому Звітно-виборним з'їздом адвокатів України було затверджено оновлені Правила адвокатської етики (далі – Правила). Правила були удосконалені новими положеннями щодо дотримання норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет. Зазначені нововведення покликані підвищити авторитет та роль адвокатури в суспільстві, проте варто зазначити, що такі зміни несуть у собі як позитивний аспект (те, що такі нововведення були прийняті і адвокатська діяльність у мережі Інтернет певним чином врегульована), так і приховані недоліки. Серед них:

1. Неможливість ідентифікації конкретної особи в мережі Інтернет. Як приклад, діючий на сьогоднішній час Порядок ведення єдиного реєстру адвокатів України (далі – Реєстр) (затверджений Рішенням Ради адвокатів України № 26 від 17 грудня 2012 року, зі змінами та доповненнями) в пункті 3.1.7 передбачає, що адреса офіційних сторінок адвоката в соціальних мережах може бути внесена до Реєстру за заявою